

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24Co/92/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2112200778
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Dudášová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2014:2112200778.2

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpený advokátskou spoločnosťou: TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 36 613 843, proti žalovanému: M. M., nar. XX.XX.XXXX, P. D. P. XXX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaného: Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Važecká 16, Prešov, IČO: 42 176 778, zastúpený advokátom: JUDr. Ambróz Motyka, Námestie SNP 7, Stropkov, o zaplatenie 10.802,86 eur s príslušenstvom, na odvolanie vedľajšieho účastníka proti uzneseniu Okresného súdu Trnava č. k. 13C/77/2012-92 zo dňa 17. septembra 2012, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti týkajúcej sa náhrady trov konania vedľajšieho účastníka na strane žalovaného m e n í tak, že žalobca je povinný zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného náhradu trov konania titulom právneho zastúpenia vo výške 1.001,41 eur do troch dní od právoplatnosti tohto uznesenia, k rukám advokáta vedľajšieho účastníka na strane žalovaného.

Žalobca je povinný zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného náhradu trov odvolacieho konania titulom trov právneho zastúpenia vo výške 171,48 eur, do troch dní od právoplatnosti tohto uznesenia, k rukám advokáta vedľajšieho účastníka na strane žalovaného.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením prvostupňový súd konanie zastavil, vyslovil že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania a súd nepriznal náhradu trov konania vedľajšiemu účastníkovi.

Svoje rozhodnutie prvostupňový súd po odkaze na § 96 ods. 1 a 146 ods. 1 písm. c) O.s.p. vecne rozhodnutie o nepriznaní náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi odôvodnil, že podľa § 150 O.s.p. súd je názoru, že ak sa združenie rozhodne využiť na zastupovanie v konaniach pomoc advokáta, musí trovy právneho zastúpenia znášať z vlastných prostriedkov. V opačnom prípade konanie vedľajšieho účastníka vytvára dojem účelovosti, keďže vstúpil do konania z vlastného podnetu, bez kontaktovania sa s odporcom.

Proti tomuto uzneseniu podal odvolanie vedľajší účastník prostredníctvom právneho zástupcu a to výlučne proti tretiemu výroku, ktorým súd rozhodol, že vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznáva. Dôvodil, že pri rozhodovaní o trovách konania, ktoré bolo skončené zastavením v dôsledku späťvzatia žaloby, je nevyhnutné posudzovať zásadne len procesné kritériá úspechu či neúspechu účastníkov. Nebolo preukázané, že by žalovaný svojim správaním zapríčinil späťvzatie žaloby, na druhej strane žalobca vzal bez akéhokoľvek odôvodnenia žalobu v celom rozsahu späť, čím procesne zavinil zastavenie konania. Združenie ako právnická osoba zameraná na ochranu spotrebiteľov vstúpilo legítimne v súlade s § 93 ods. 2 a 3 O.s.p. z vlastného podnetu do predmetného spotrebiteľského

sporu v procesnej pozícii vedľajšieho účastníka na strane žalovaného spotrebiteľa. Vstup do konania bol opodstatnený, pretože žalobca vzal žalobu späť až po vstupe, ktorý bol účinným prostriedkom ochrany spotrebiteľa v súdnom konaní. Uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti vychádza z nesprávnych skutkových zistení a nesprávneho posúdenia veci. Samotný vstup do konania Združenia ako vedľajšieho účastníka na strane spotrebiteľa bol dostatočným účinným prostriedkom zabrániť dodávateľom porušovať spotrebiteľské práva. Odvolateľ poukázal na čl. 7 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Predmetná agenda vyžaduje aj právnickú kvalifikáciu, týka sa technického zabezpečenia, pracovných prostriedkov a pomôcok slúžiacich na spracovanie vrátane adekvátnych kancelárskych priestorov. Združenie nemá finančné prostriedky ani na personálne obsadenie a preto jedinou možnosťou na efektívne presadzovanie spotrebiteľských práv na súdoch je realizovanie činnosti prostredníctvom advokátskych kancelárií. Súd pri nepriznaní trov vedľajšieho účastníka postupoval v rozpore s legislatívou Európskej únie, judikatúrou Súdneho dvora EÚ, v rozpore s vnútroštátnou právnou úpravou ustálenou súdnou praxou a slovenskou právnou teóriou. Odvolateľ citoval článok 169 ods. 1 Zmluvy o fungovaní EÚ, článok 38 a 47 Charty základných práv EÚ. O dôvodnosti priznania trov vedľajšieho účastníka svedčí aj novelizované znenie § 137 O.s.p. a dôvodová správa k tomuto ustanoveniu. Odvolateľ poukázal aj na rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-279/09. V prípade, že by nemajetnému Združeniu bolo odmietnuté právo na plnú náhradu trov konania, de facto to znamená nemožnosť reálnej ochrany spotrebiteľov na súde. Účelnosť trov vynaložených na právnu pomoc musí vo všeobecnosti odvodiť z článku 47 ods. 2 Ústavy. Odvolateľ poukázal na rozsiahlu judikatúru krajských súdov, sú k dispozícii desiatky aktuálnych rozhodnutí súdov, pričom podrobne z nich aj citoval v ďalšej časti odvolania. Podľa odvolateľa vedľajší účastník ako občianske združenie je zložené prevažne z laikov v oblasti práva, ktoré je pripravené dôsledne presadzovať a chrániť oprávnené záujmy spotrebiteľov, má právo vystupovať proti dodávateľom na základe princípu rovnosti zbraní. V predmetnej právnej veci sú uplatňované nároky proti spotrebiteľovi, teda je nutné použiť normy spotrebiteľského práva aj výkladové pravidlá ich aplikácie. Nezastupiteľnú úlohu pri naplnení cieľov EÚ v rámci ochrany spotrebiteľa musí zohrávať súdna moc náležitou aplikačnou praxou a to aj v otázke rozhodovania o trovách konania subjektov vystupujúcich na ochranu spotrebiteľov. Vedľajšiemu účastníkovi vznikli v konaní trovy z titulu právneho zastúpenia podľa vyhlášky MS SR č. 655/2004 o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb. Odvolateľ poukázal na aplikáciu § 146 ods. 2 veta prvá O.s.p. preto navrhuje odvolateľ, aby odvolací súd rozhodol, že napadnutý výrok uznesenia o trovách vedľajšieho účastníka mení tak, že žalobca je povinný zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi trovy prvostupňového konania vo výške 1.001,41 eur, ako aj trovy odvolacieho konania vo výške 171,48 eur. Zároveň odvolateľ podal aj návrh na prejudiciálne konanie a to pre prípad, že sa odvolací súd nestotožní s právnou argumentáciou vedľajšieho účastníka, navrhujú konanie prerušiť podľa § 109 ods. 1 písm. c) O.s.p. a požiadať Súdny dvor EÚ o rozhodovanie o prejudiciálnych otázkach, ktoré v odvolaní aj odvolateľ špecifikoval.

Žalobca a žalovaný odvolací návrh nepodali.

K doručenému odvolaniu vedľajšieho účastníka sa vyjadril žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu, navrhol napadnutý výrok o trovách konania potvrdiť a zároveň si uplatnil trovy odvolacieho konania vo výške 171,48 eur. Žalobca zastáva názor, že vedľajší účastník - združenie na ochranu spotrebiteľa, musí byť sám z podstaty svojej existencie schopný poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach, samotné združenie má vo svojich radoch členov s právnickým vzdelaním, má pritom možnosť využívať aj podporu ministerstva. Žalobca poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 5Co/26/2012 a sp.zn. 3Cob/259/2011, právne zastúpenie vedľajšieho účastníka je potrebné posúdiť ako neúčelné a nadbytočné. Žalobca poukázal tiež na dôvodovú správu k zákonu č. 384/2008 Z.z. Združenie vstupuje do množstva konaní bez ohľadu na stav konania a vôľu odporcu, jeho paušálnym vstupom do konania sa iba zbytočne navyšujú trovy konania. Žalobca poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 6Co/141/2012, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 17Co/91/2012 a sp. Zn. 16Co/100/2012, Krajského súdu v Prešove sp.zn. 13Co/35/2012 a sp.zn. 13Co/40/2012, Krajského súdu v Žiline sp. zn. 10Co 110/2012 a 5Co 264/2012.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§10 ods. 1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 O.s.p.), oprávnenou osobou - vedľajším účastníkom konania (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a 202 O.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie

má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods.1 O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie vedľajšieho účastníka je dôvodné a preto je potrebné uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti trov konania vedľajšieho účastníka zmeniť.

Predmetom prieskumu odvolacieho súdu je odvolateľom napadnutá časť náhrady trov konania vedľajšieho účastníka.

Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca podal dňa 13.01.2012 na súd žalobu, ktorou žiadal, aby súd žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 10.802,86 eur spolu s úrokom z omeškania 14% ročne zo sumy 10.229,49 eur od 09.12.2006 do zaplatenia a trovy konania. Vedľajší účastník vstúpil do konania oznámením o vstupe, ktoré bolo doručené súdu prvého stupňa dňa 10.02.2012. Okresný súd Trnava vydal dňa 30. marca 2012 platobný rozkaz č. k. 1Ro8 2012-29, ktorým vyhovel návrhu v celom rozsahu. Platobný rozkaz sa nepodarilo doručiť odporcovi do vlastných rúk. Vedľajší účastník na strane žalovaného podaním doručeným súdu dňa 25.04.2012 doručil odpor proti platobnému rozkazu, v ktorom citoval príslušné zákonné ustanovenie Občianskeho zákonníka týkajúce sa neprijateľných podmienok na ochranu spotrebiteľa a vzniesol námietku premlčania a zároveň si uplatnil náhradu trov konania vo výške 167,61 eur.

Vedľajší účastník si uplatnil následne náhradu trov prvostupňového konania a to vo výške 1.001,41 eur a to za tri úkony právnej služby - prevzatie a príprava zastúpenia, odpor z 20.04.2012, za stanovisko z 19.07.2012, hodnota úkonu právnej služby 270,54 eur, režijný paušál 3 x 7,63 eur, 20% DPH 166,90 eur.

Žalobca podaním doručeným súdu dňa 01.06.2012 zoberal svoju žalobu v celom rozsahu späť, žiadal konanie zastaviť a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznať, nakoľko žalobca nevidí význam v právnom zastúpení vedľajšieho účastníka na strane žalovaného, keďže samotnou úlohou zdruzenia je ochrana spotrebiteľa v spotrebiteľských sporoch. Žalobca spochybnil nutnosť a účelnosť vynaloženia trov právneho zastúpenia vedľajším účastníkom, a teda prioritne sa predpokladá pomoc zo strany zdruzenia založeného za týmto účelom a nie zo strany zvoleného zástupcu zdruzenia. Žalobca sa vyjadril, že konaním vedľajšieho účastníka v podobe jeho právneho zastúpenia dochádza k nadbytočnému navyšovaniu trov konania a nehospodárnosti konania a na túto skutočnosť mal súd reflektovať aplikáciou § 150 O.sp. Žalobca podporne poukázal na rozhodnutie Okresného súdu Nitra sp.zn. 25C/58/2012, Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 5Co/26/2012 a sp.zn. 3Cob/259/2011, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 16Co/100/2012, Krajského súdu v Prešove sp.zn. 13Co/36/2012 a sp.zn. 13Co/35/2012, Okresného súdu Bratislava II. sp.zn. 13C/14/2012, a iné.

Vedľajší účastník si uplatnil na výzvu súdu náhradu trov prvostupňového konania vo výške 1.001,41 eur a to za tri úkony právnej služby - prevzatie a príprava zastúpenia, odpor z 20.04.2012, za stanovisko z 19.07.2012, hodnota úkonu právnej služby 270,54 eur, režijný paušál 3 x 7,63 eur, 20% DPH 166,90 eur.

Podľa ust. § 146 ods. 1 písm. c) O.s.p. žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku ak konanie bolo zastavené.

V zmysle ods. 2 § 146 O.s.p. ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca.

V zmysle § 150 ods. 1 O.s.p., ak sú tu dôvody vhodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo z časti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznaná náhrada trov konania uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril. To neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť.

Cit. ust. § 146 ods. 1 vyjadruje výnimku, kedy výsledok konania nie je rozhodujúci pre náhradu trov konania a kedy ani účastníci na ich náhradu nemajú nárok. Ide teda o prípady kedy neplatí zásada zodpovednosti za výsledok konania. Ust. ods. 2 potom ukladá povinnosť nahradiť trovy konania tomu, kto zavinil, že konanie sa muselo zastaviť. Vyžaduje teda zodpovednosť za zavinenie účastníka, ktorého procesný úkon mal za následok zastavenie konania. Zavinenie v danom prípade je možné posudzovať len z procesného hľadiska, nie však podľa hmotného práva, lebo potom by išlo o posudzovanie dôvodnosti nároku vo veci samej tak, že by po zastavení konania súd neprípustne ďalej skúmal dôvodnosť uplatneného nároku. Preto ak vzal navrhovateľ návrh späť, z procesného hľadiska zásadne platí (ak nejde o prípad podľa ust. § 146 ods. 2 veta druhá O.s.p., ktorý je výnimkou), že zavinil, že konanie muselo byť zastavené. Podmienky pre aplikáciu vety druhej cit. ust. § 146 ods. 2 O.s.p. v danom prípade splnené neboli, keďže k späťvzatiu návrhu nedošlo pre správanie odporcu.

S poukazom na vyššie uvedené, potom v danom prípade žalobca späťvzatím podanej žaloby z čisto procesného hľadiska, ktoré je v danom prípade potrebné zohľadniť, zavinil, že konanie muselo byť zastavené. V dôsledku toho vznikla povinnosť žalobcovi nahradiť trovy konania žalovanému a vedľajšiemu účastníkovi na jeho strane.

V danom prípade bolo potrebné zaoberať sa tiež otázkou prípadného naplnenia podmienok cit. ust. § 150 O.s.p. Predpokladom výnimočného použitia tohto ustanovenia je, aby išlo o prípady hodné osobitného zreteľa. Ide o odchýlku zo zásady zodpovednosti za výsledok i zo zásady zodpovednosti za zavinenie a náhodu. Je odôvodnená tam, kde by strohá aplikácia ustanovenia o náhrade trov konania mohla v konkrétnych prípadoch viesť k nežiadúcej tvrdosti. Výnimočnosť prípadu môže spočívať jednak v okolnostiach danej veci, ale i v okolnostiach na strane účastníkov konania. Úvaha súdu o tom, či ide o výnimočný prípad a či sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, musí vychádzať z posúdení všetkých okolností konkrétnej veci. Týmito okolnosťami môžu byť dôvody osobné, majetkové a sociálne pomery účastníkov konania, dôvody uplatnenia nároku na súde, či postup účastníka v konaní. Obyčajnú nesolventnosť účastníka konania bez ďalšieho, pritom nemožno považovať za dostatočný dôvod, k uplatneniu § 150 O.s.p. Pri posudzovaní výnimočnosti dôvodov hodných osobitného zreteľa, je potrebné prihliadnuť k pomerom oboch strán konania.

Posúdiac otázku náhrady trov konania v danej veci podľa vyššie citovaných zákonných ustanovení a uvedených kritérií, odvolací súd dospel k záveru, že v danom prípade boli splnené podmienky v zmysle cit. § 146 ods. 2 veta prvá O.s.p. pre to, aby bol žalobca, ktorý procesne zavinil zastavenie konania, zaviazaný na náhradu trov, pričom neboli tu dané žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by bolo dôvodné vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznať.

K argumentácii žalobcu, ktorú do svojho odôvodnenia prevzal aj prvostupňový súd a s ktorou sa odvolací súd nestotožňuje, je potrebné uviesť, vychádzajúc pritom aj z mnohých rozhodnutí odvolacích súdov, na ktoré vo svojom odvolaní poukázal vedľajší účastník, že nemožno akceptovať argumentáciu o neúčelne vynaložených trovách konania vedľajším účastníkom, pretože práve po vznesení námietky premlčania zo strany vedľajšieho účastníka došlo k späťvzatiu návrhu. Žalobca neuviedol žiaden dôvod späťvzatia návrhu, preto nemožno z ničoho vyvodiť, že by dôvodom späťvzatia bolo správanie žalovaného (napr. v prípade splnenia žalovanej povinnosti). Skutočnosť, že úkony, ktoré uskutočnil právny zástupca vedľajšieho účastníka, mohol uskutočniť vedľajší účastník, nie je dôvodom, pre ktorý by bolo vylúčené, aby združenie bolo v konkrétnom konaní zastúpené právnym zástupcom. Rovnako ani samotná skutočnosť, že samotné združenie má v radoch členov, ktorí majú právnické vzdelanie, nie je dôvodom, pre ktorý by bolo vylúčené, aby združenie bolo v konkrétnom konaní zastúpené právnym zástupcom. K neúčelnosti trov konania dochádza samotným podaním návrhu v prípade, ak bol následne žalobcom v celom rozsahu vzatý späť, a teda sám zastavenie konania zavinil. Ak sa účastník môže dať v konaní zastúpiť advokátom, potom je nezrozumiteľná námietka žalobcu, že ak sa vedľajší účastník dá zastúpiť, dochádza k nadbytočnému navyšovaniu trov konania, pretože v danom prípade nejde o navyšovanie trov, ale o vznik trov v dôsledku ústavného práva na zastupovanie. Z argumentácie žalobcu potom akoby vyplývalo, že žalobca môže byť v konaní zastúpený, žalovaný by nemal byť, resp. nie dostatočne kvalifikovane, pretože tak žalobcovi v prípade neúspechu zbytočne narastajú trovy. Je zrejmé, že ide o neprijateľný záver v rozpore s Ústavou SR, ako aj O.s.p.

Odvolačný súd je toho názoru, že v danom prípade konaním vedľajšieho účastníka v podobe jeho právneho zastúpenia nedochádza k nadbytočnému navyšovaniu trov a nehospodárnosti konania, na ktorú skutočnosť by mal súd prihliadať použitím ust. § 150 O.s.p. V tomto smere odvolací súd poukazuje na ust. § 3 ods.4, 5 zák.č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona o priestupkoch, podľa ktorých každý spotrebiteľ má právo združovať sa spolu s inými spotrebiteľmi združenia a prostredníctvom týchto združení v súlade so zákonom chrániť a presadzovať oprávnené záujmy spotrebiteľov, ako aj uplatňovať práva zo zodpovednosti voči osobám, ktoré spôsobili škodu na právach spotrebiteľov. Proti porušeniu práva a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa, môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Z uvedeného je zrejmé, že vedľajší účastník na strane žalovaného vstúpil do konania s cieľom chrániť a presadzovať oprávnené záujmy žalovaného, a preto pokiaľ vedľajší účastník bol v konaní zastúpený právnym zástupcom, nemožno v danom prípade zastávať názor, že týmto zastúpením došlo k nadbytočnému navyšovaniu trov konania a nehospodárnosti konania aj s poukazom na ust. § 20 ods.1 zák.č. 586/2003 Z.z. o advokácii, podľa ktorého každý má právo na poskytovanie právnych služieb a môže o ne požiadať u ktoréhokolvek advokáta. Odvolací súd ďalej dodáva, že v danom prípade nie je možné aplikovať ani ust. § 150 ods.2 O.s.p., nakoľko z dôvodovej správy ustanovenia § 150 ods.2 O.s.p. v znení zákona č. 384/2008 Z.z. účinného od 15.10.2008, vyplýva úmysel predkladateľa zákona vo veciach s nízkou hodnotou sporu pristúpiť k zníženiu neprímeraných trov, ak tieto sú voči pohľadávke v drobných sporoch neprímerané, a to obdobne ako je upravené v Nariadení EP a Rady (ES) č.861/2007 z 11.7.2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu, tzv. drobných sporoch. Ide však o konania, kde trovy predstavujú niekoľkonásobne vyššiu sumu ako samotná pohľadávka. O takýto prípad však v danej veci nešlo.

Podľa § 93 ods. 4 O.s.p. vedľajší účastník má rovnaké procesné práva ako účastník konania, na strane ktorého vystupuje. Preto to, čo sa vzťahuje na účastníka konania, platí, najmä z hľadiska náhrady trov konania aj pre vedľajšieho účastníka. Základnou otázkou na rozhodnutie o náhrade trov podľa zásady úspechu vyjadrenej predovšetkým v § 142 ods. 1 O.s.p. vo vzťahu ku trovám právneho zastúpenia advokátom v tejto veci je to, či takéto trovy so zreteľom na skutkovú a právnu zložitost' predmetu súdnej ochrany sú alebo nie sú účelne vynaložené trovy, ak sa súčasne vezme do úvahy aj to, že právne zastúpené advokátom je združenie podľa zákona č. 250/2007 Z.z. Predpoklad na priznanie náhrady trov konania v posudzovanej veci spočívajúci v podmienke, že trovy musia byť účelne vynaložené, treba interpretovať v súlade s dvomi významnými právnymi normami: 1. podľa článku 47 ods. 2 ústavy, každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi..., 2. podľa § 3 ods. 4 zák.č. 250/2007 Z.z. každý spotrebiteľ má právo združovať sa spolu s inými spotrebiteľmi v združeniach a prostredníctvom týchto združení v súlade so zákonom chrániť a presadzovať oprávnené záujmy spotrebiteľov, ako aj uplatňovať práva zo zodpovednosti voči osobám, ktoré spôsobili škodu na právach spotrebiteľov.

V prvom rade odvolací súd poukazuje na to, že podľa ústavy každý má právo na súdnu a inú právnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy) a každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, za podmienok ustanovených zákonom. Žiadnym zákonom nie je vylúčené, aby toto základné právo na právnu pomoc uplatnilo aj združenie spotrebiteľov a preto toto právo môže uplatniť aj také združenie. Do obsahu tohto základného práva na právnu pomoc nesporne patrí aj zastúpenie účastníka konania (každého) advokátom. Obsah tohto základného práva však nepredpokladá, že spotrebiteľia, združení v nejakom združení, sú schopní uplatniť svoje základné právo na súdnu ochranu bez právnej pomoci spočívajúcej v zastúpení advokátom len z dôvodu, že sú právnickou osobou, založenou a vzniknutou za špecifickým účelom ochrany spotrebiteľov. Takéto združenie môže byť podľa názoru odvolacieho súdu, vytvorené aj z osôb, ktoré nemajú žiadny predpoklad, aby sa dokázali právne účinným spôsobom brániť v konaní pred príslušným súdom (podľa názoru odvolacieho súdu ide o znalost' procesných predpisov, ktorú nemožno stotožniť so znalosťou hmotnoprávnej problematiky ochrany spotrebiteľa) a tak len zo zamerania na ochranu spotrebiteľa sa nemôže, podľa odvolacieho súdu, vyvodzovať, že také združenie je schopné zabezpečiť realizáciu základného práva na súdnu ochranu bez zastúpenia advokátom. Navyše, v zákone č. 250/2007 Z.z. sa združenie uvádza vo viacerých ustanoveniach (§ 1, 3, 4, 10, 14b, 19, 20, 25 a 26a). Ani jedno z týchto ustanovení a rovnako ani Občiansky súdny poriadok neukladá takému združeniu (porovnaj najmä § 25 citovaného zákona), aby vo veciach, v ktorých je účastníkom alebo vedľajším účastníkom v konaní pred súdmi konalo bez reálneho uplatnenia základného práva na právnu pomoc, ktoré patrí každému, vrátane právneho zastúpenia advokátom. V tejto spojitosti treba pripomenúť, že

podľa článku 2 ods. 3 ústavy každý môže konať, čo nie je zákonom zakázané a nikoho nemožno nútiť, aby konal niečo, čo zákon neukladá. Združeniu podľa § 25 zák.č. 250/2007 Z.z. žiaden zákon nezakazuje byť zastúpený advokátom (podľa názoru odvolacieho súdu ani v hmotnoprávných vzťahoch) a tento záver musí byť základom pre posúdenie práva združenia, na náhradu trov konania vzniknutých trovami advokátskeho zastúpenia. Takýto výklad základného práva na právnu pomoc podľa článku 47 ods. 2 ústavy v spojení s § 3 ods. 4 zák.č. 250/2007 Z.z. je potrebné uplatniť v posudzovanom spore aj vo vzťahu k § 146 ods. 2 O.s.p., osobitne k náhrade trov konania vzniknutých právnou pomocou poskytnutou advokátom.

Vychádzajúc z takéhoto výkladu ústavy a zákona o ochrane spotrebiteľov odvolací súd je názoru, že súčasťou ochrany spotrebiteľa v konaní pred súdom je taký výklad § 142 ods. 1 O.s.p., resp. § 146 ods. 2 O.s.p., ktorý akceptuje, že združenie spotrebiteľov, ak uplatní základné právo na súdnu ochranu, zásadne má právo na náhradu trov konania, ktoré súvisia s právnou pomocou poskytovanou advokátom. Takáto náhrada by mohla byť nepriznaná len v prípade, ak by niektoré úkony právnej pomoci spočívajúcej v zastúpení advokátom boli zbytočné, respektíve neúčelné, ale táto náhrada nemôže byť nepriznaná len na základe toho, že združenie spotrebiteľov sa dalo v konaní pred súdom zastúpiť advokátom. Za neúčelný úkon však nemožno bez ďalšieho považovať vstup vedľajšieho účastníka do konania, lebo po prvé, taký úkon občiansky súdny poriadok upravuje a pripúšťa bez obmedzenia (jediným obmedzením je to, že konanie zatiaľ právoplatne neskončilo) a po druhé, ide o vstup do neprávoplatne skončeného konania, v ktorom sa nedá vopred vylúčiť, že vedľajší účastník so zreteľom na povahu súdnej ochrany a jej špecifický predmet, ktorým je ochrana spotrebiteľa vo všeobecnosti môže účinným spôsobom plniť svoju funkciu vedľajšieho účastníka. V tejto veci došlo k takému vstupu do konania, ktorý odvolací súd nepovažuje, so zreteľom na uvedené, za neúčelný procesný úkon, a teda aj trovy tohto úkonu nie sú neúčelne vynaloženými trovami a odvolací súd ani iné neúčelné úkony právnej pomoci nezistil.

V zmysle ust. § 137 O.s.p. je súčasťou trov konania odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát. Pravidlá pre výpočet odmeny advokáta upravuje vyhláška MS SR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej aj „vyhláška“). Podľa § 9 ods. 1 vyhlášky základná sadzba tarifnej odmeny sa stanoví podľa tarifnej hodnoty veci alebo druhu veci, alebo práva a podľa počtu úkonov právnej služby, ktoré advokát vo veci vykonal, ak táto vyhláška neustanovuje inak. Podľa § 10 ods. 2 vyhlášky ak nie je ustanovené inak, považuje sa za tarifnú hodnotu výška peňažného plnenia alebo cena veci alebo práva, ktorých sa právna služba týka, určená pri začatí poskytovania právnej služby; za cenu práva sa považuje aj hodnota pohľadávky a hodnota záväzku.

Vychádzajúc z vyššie citovaných ustanovení vedľajšiemu účastníkovi vzniklo právo na náhradu trov konania, ktoré spočívajú v trovách právneho zastúpenia v celkovej výške 1.001,41 eur, vychádzajúc z hodnoty sporu 10.802,86 eur odmena za jeden úkon predstavuje 270,54 eur, v prvostupňovom konaní právny zástupca vykonal tri úkony - prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom a vyjadrenie žalobnému návrhu, stanovisko z 19.7.2012 k tomu prislúchajúci režijný paušál vo výške 7,63 eur, spolu 3 x 7,63 eur, 20% DPH vo výške 166,90 eur, t.j. 1.001,41,- eur, podľa § 11 ods. 1, § 14 ods. 1 písm. a), § 16 ods. 3 a § 18 ods. 3 vyhlášky.

S poukazom na uvedené zdôvodnenie, odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti týkajúcej sa náhrady trov konania vedľajšieho účastníka s použitím § 220 O.s.p. zmenil tak, že vedľajšiemu účastníkovi priznal voči žalobcovi náhradu trov konania vo výške 1.001,41,- eur.

V odvolacom konaní plne úspešnému vedľajšiemu účastníkovi vzniklo podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. právo na náhradu trov konania voči v odvolaní neúspešnému žalobcovi. Trovy odvolacieho konania predstavujú sumu 171,48,- eur ako odmenu za 1 polovičný (nemeritórny) úkon - odvolanie proti rozhodnutiu nie vo veci samej vo výške 135,27 eur (1/2 z 270,54 eur) + 7,63 eur režijný paušál + 20% DPH vo výške 28,58,- eur, podľa § 11 ods. 1, § 14 ods. 3 písm. b), § 16 ods. 3 a § 18 ods. 3 vyhlášky.

Senát krajského súdu prijal rozhodnutie pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je možné podať odvolanie.